

บทคัดย่อ

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา รวมถึงศึกษาหารูปแบบการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม โดยทำการศึกษาจากประชากร ได้แก่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา 2 ประเภท คือ (1) เจ้าของ กิจการ กรรมการบริหาร ผู้จัดการโรงงาน และหัวหน้าพนักงานหรือคนงาน และ (2) ลูกจ้าง คนงาน และพนักงาน จากโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา จำนวน 84 โรงงาน การสุ่มตัวอย่างวิธี Multi-stage sampling โดยศึกษาเชิงคุณภาพวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและศึกษาข้อมูลหัตถศึกษา ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณ โดยการออกแบบสัมภาษณ์ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Microcomputer ใช้โปรแกรม SPSS version 3.0 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยวิธีแบบมีขั้นตอน (Stepwise method) การทดสอบ ใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder richardson)

ผลการศึกษา พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย = 0.771 เจตคติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย = 3.79 ส่วนแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม มีแนวปฏิบัติน้อย โดยค่าเฉลี่ย = 1.32 การดำเนินการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในปัจจุบัน จากการศึกษารองานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลางและเล็ก พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ไม่เห็นความจำเป็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานตนเอง โดยมีความคิดเห็นว่า เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมยังไม่มีมีความจำเป็นสำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม ที่พบมี น้ำเสีย มลพิษทางอากาศ แสงและความร้อน มลพิษทางเสียง รั้วสี ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ความสะอาดและสาธารณสุข จากการค้นคว้าปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ผลการศึกษา Multiple regression ได้ค่า multiple R square มีค่าเท่ากับ 0.2148 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้สุทธิผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา (X_2) และระดับการศึกษาของผู้ประกอบการโดยรวม (X_3) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา (Y) คือ ความแปรปรวนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราได้ร้อยละ 21.48 โดยตัวแปรรายได้สุทธิของผู้ประกอบการ (X_2) มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และตัวแปรระดับการศึกษา (X_3) มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับ

การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าเงินทุนและการจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงและเหมาะสม มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพ ของการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา และระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา สำหรับการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้สุทธิของผู้ประกอบการ(X_2) ระดับการศึกษา(X_3) การติดต่อเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง(X_4) และความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม(X_5) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา(Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะในหน่วยงานของรัฐ ควรออกกฎหมายและนโยบายในการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนมากที่สุดร้อยละ 21.10 พบว่า เนื่องจากหน่วยงานของรัฐในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม และการควบคุมสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติไม่ประสานกันเท่าที่ควร แต่ละหน่วยงานมีกฎและข้อบังคับตามกฎหมายของตนเองมาใช้และควบคุมโรงงาน ทำให้ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน และไม่สามารถยึดหลักและข้อบังคับของหน่วยงานใด เป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติของตนเอง ในขณะที่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการที่ละเมิดและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นข้อเสนอแนะน้อยที่สุด ร้อยละ 5.54 ส่วนรูปแบบการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา พบว่า ผู้ประกอบการควรมีปัจจัยภายใน ได้แก่ สถิติปัญญา (IQ) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน ทักษะที่ดีเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน การตระหนัก เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ กฎหมาย นโยบายของโรงงาน นโยบายของรัฐบาล การวางแผนด้านสิ่งแวดล้อม การประสานงานที่ดี รายได้สุทธิของผู้ประกอบการ งบประมาณการจัดการ มาตรฐาน ISO สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นปัจจัยเสริมได้แก่ การประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงและครอบคลุม ภาวะเศรษฐกิจ การแข่งขันทางการค้า การรวมกลุ่มทางการค้า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมของผู้ประกอบการ เพื่อแก้ปัญหาคาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

Abstract

The objectives of the research are to study the situation of economy, society, knowledge, intention, and operational guideline of the people working in the para rubber factories; the factors resulting in the management of the environmental problem in para rubber factories in Songkhla province; the problems, suggestions and solutions of the management of environmental problems in the para rubber factories; and to seek an appropriate way to manage the environmental problems. The data was taken from people consisting of two types of the profession in the para rubber factories in Songkhla province: administrative committee members, factory managers, and heads of the workers and employees, workers and officers who have either monthly salary or daily. The qualitative study was made by the interactive indept interview; 3 groups of discussion divided by the size of the factories among 30 employees, workers, officers, administrators; and the study of the secondary information. The quantitative study was made by issuing 248 interview forms for people working in the para rubber factories. The information was analysed by microcomputer using the statistical packages for the social science (SPSS) version 3.0. Statistics which were used were percentage, average value, standard evasive value, correlation, multiple regression analysis by the stepwise method. The test used Kuder richardson formula.

The result of study was founded that the average value of their knowledge about the environmental problem management was 0.771. Their intention to manage the environmental problem was agreeable and its average value was 3.79. In terms of the operation guideline to manage the environmental problem, there were few guideline and its average value was 1.32. In terms of the operation in managing the environmental problem in the present para rubber factories, the study among large, medium of small factories found that most of them or 90% thought that the environmental management in their own factory was not necessary. The environmental problems in the factory that were found were waste water, air pollution, brightness and heat, sound pollution, radiation, working safety, cleanness and public health. According to the research on factors resulting in the operation in managing the environment in para rubber factories, the outcome from the multiple regression study got the value of multiple R square at 0.2148. It showed that the independent factors: the net income of the people working in the para rubber factories (X2) and the total of their study level (X5) had the relationship with the operation in managing the environment in para rubber factories (Y). The operational dynamic in the environmental management in para rubber factories was 21.48%. The factors of the net income (X2) had influence on the operation in managing the environmental problem in para rubber factories with statistically significance at 0.001 and the factors of the study level (X5) had influence on the operation in managing the environmental problem in para rubber factories with the statistical significance at 0.05. It was concluded that an adequate and appropriate capital and budget allocation was important to the efficiency of the environmental management and the study level of the profession was important to the operation in managing the environmental problems in para rubber factories. The test of this assumption found that the independent factors such as the net income of the profession (X2), the study level (X9), the communication with relevant officers (X6) and the knowledge of environmental management (X9) had a good relationship with the operational guideline to manage the environmental problems

in para rubber factories (Y) with the statistical significance at 0.05. Therefore, the assumption was accepted.

Regarding the problems and suggestion, the government offices should issue the law and the environmental management clearly and not duplicately. 21.10% found that the government offices that managed the environmental problem in the industrial factories and the government offices that controlled the environment in the industrial factories were not well coordinated. Each office used its own rules and regulations to control the factory. This made the profession feel that they could not work smoothly and could not count on any rule and regulation to work. However, the suggestion of a penalty for people who broke against the law got the lowest point with 5.54%.

Regarding the forms to manage the environmental problem in para rubber factories, it was found that the profession should have inner factors such as IQ and knowledge in the environmental problem management in the factories, good attitude to the management of environmental problem in the factories, operational guidelines on the environmental problem management, realization, sex, age, study level and working experience. Outside factors were law, the factory policy, the government policy, environmental plan, good coordination, the net income of the profession, the managing budget, ISO standard for the environmental management. Extra factors were public relations, the economic situation, the trade competition, and the trade group. These were appropriate forms of the profession in order to solve the environmental management in para rubber factories.